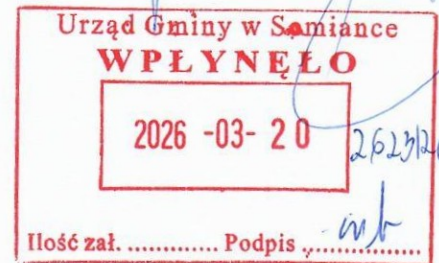

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Somiance

*1017/1701/171
20.03.2026
Elżbieta Kuchta*

S P R A W O Z D A N I E
z realizacji
Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom
Behawioralnym
w gminie Somianka na lata 2024-2027
za rok 2025

Adres:
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Somianka
ul. Jana Pawła II 105
07-203 Somianka

Ośrodek Pomocy Społecznej w Somiance
Somianka
ul. Jana Pawła II 105
07-203 Somianka
e-mail: gops@somianka.pl
tel. 29 74 188 79
tel: (029) 74 188 79 wew. 63

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Somiance

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii w 2025r. był realizowany w oparciu o:

- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r. poz. 1673.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023r. poz. 1939.),
- uchwałę Rady Gminy Somianka dotyczącą określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży na terenie Gminy Somianka:
 - nr LII/302/2018 z dnia 24 sierpnia 2018r. w sprawie określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży na terenie Gminy Somianka,
- uchwałę Rady Gminy Somianka dotyczącą zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży napojów alkoholowych:
 - uchwałę nr LII/303/18 Rady Gminy Somianka z dnia 24 sierpnia 2018r. w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- uchwały Rady Gminy Somianka:
 - uchwałę Nr LXII/411/23 z dnia 20 grudnia 2023r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym w Gminie Somianka na lata 2024-2027,
 - uchwałę X/48/24 z dnia 20 grudnia 2024r. w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych polegających na udzielaniu konsultacji w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przed przemocą w Gminnym Punkcie Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszкові i udzielenia na ten cel dotacji gminie Wyszków w roku 2025,
- Zarządzenia Wójta w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz powołania pełnomocnika do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi, Przeciwdziałania Narkomanii oznaczonych numerami: 19/2024 z dnia 21 maja 2024r., 5/2025 z dnia 4 marca 2025r., 9/2025 z dnia 8 kwietnia 2025r. zmieniające skład Komisji.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym w Gminie Somianka na lata 2024-2027 z dnia 20 grudnia 2023r. jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań wymienionych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Gminny Program będąc częścią strategii integracji i polityki społecznej ma na celu w szczególności zmniejszenie skali zjawiska uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych oraz podnoszenie świadomości lokalnej społeczności w zakresie szkodliwości nadużywania tych środków oraz zagrożeń jakie niosą ze sobą uzależnienia. Treść programu obejmowała profilaktykę, leczenie, reintegrację społeczną, wszechstronną pomoc rodzinom z problemem alkoholowym, edukację społeczną, działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania prawa. Dzięki tym działaniom stworzono spójny system

działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstaniu nowych problemów z nadużywaniem alkoholu i zażywaniem narkotyków.

Realizując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii efektywnie współdziałano z organami samorządu tj. Radą Gminy, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Somiance, Zespołem Interdyscyplinarnym w Somiance, Gminnym Ośrodkiem Kultury oraz świetlicami wiejskimi funkcjonującymi na terenie naszej gminy a także: Posterunkiem Policji w Somiance, Sądem Rejonowym w Wyszkanie, kuratorem zawodowym rejonu Somianka, lekarzami POZ, dyrektorami szkół, Gminnym Punktem Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie, Poradnią Leczenia Uzależnień w Wyszkanie, Grupą AA, Ośrodkami Lecznictwa Odwykowego.

Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym w Gminie Somianka na lata 2024-2027 były dochody własne gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Określa je budżet gminy, w dziale 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85153 – Zwalczenie narkomanii, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

W 2025 roku plan w obu rozdziałach wynosił **424.655,02 zł**, a wydatkowano łącznie **164.924,27 zł**.

Zadania określone w Gminnym Programie zostały zrealizowane poprzez następujące działania:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

Integralną częścią działalności GKRPA w Somiance jest funkcjonowanie Gminnego Punktu Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie świadczącego usługi w zakresie poradnictwa dla mieszkańców Gminy Somianka w ramach podpisanego porozumienia międzygminnego.

W 2025r., 4 pracowników Punktu udzieliło łącznie 16 mieszkańcom naszej gminy, 46 konsultacji:

- 9 porady dla 4 osób uzależnionych od alkoholu/pijących szkodliwie/ryzykownie i/lub nadużywające /uzależnione od substancji psychoaktywnych;
- 23 porady dla 2 osób współuzależnionej/ DDA
- 7 porad dla 4 osób dorosłych członków rodziny osoby z problemem narkotykowym;
- 1 porady dla 1 osoby doświadczającej przemocy domowej;
- 6 porad dla 5 osób będących w kryzysie w zakresie problemów wychowawczych i rodzinnych, porady prawne;

W 2025r. wpłynęło 15 wniosków o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu, kontynuowano 1 sprawę z 2024r. oraz 3 sprawy z 2023r. Zgłoszenia przedkładane były ze względu na nadużywanie alkoholu i występującą niejednokrotnie związaną z tym przemoc domową oraz zaniedbywanie podstawowych obowiązków wobec rodziny.

Zespół do spraw przeprowadzania rozmów motywacyjnych spotykał się 16 razy, wysłanych zostało 50 zawiadomień do osób zgłoszonych z czego przeprowadzono 46 rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi.

W efekcie prowadzonego postępowania i pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Somiance

- nawiązywano pierwszy kontakt z osobami i rodzinami z problemem uzależnień oraz przemocy domowej;
- wstępnie motywowano do podjęcia terapii;
- udostępniano materiały o charakterze informacyjno- edukacyjnym;
- udzielano wsparcia informacyjnego dotyczącego m.in. możliwości korzystania z terapii, miejsc i form terapii, informacji na temat instytucji pomagających, możliwości interwencji wobec uzależnionego, udzielano wsparcia emocjonalnego, motywowano do podjęcia działań w kierunku zmian w obrębie systemu rodzinnego.
- dla osób zgłaszanych wyznaczano okresy próbne i dawano czas na zmianę postępowania, lub dobrowolne podjęcie terapii;
- wobec osób, które nie zgłosiły się na rozmowy motywacyjne, lub nie były zainteresowane prowadzonym postępowaniem, wystosowano wnioski do sądu o podjęcie działań mających na celu zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, łącznie w 2025r. skierowano 5 wniosków.
- Zespół ds. przeprowadzania rozmów motywacyjnych wystawiał zlecenia do przeprowadzenia badań i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia dla 5 osób;
- 2 osoby uzależnione poddały się zabiegowi implantacji Disulfiramu.;
- 5 osób zmieniło zachowanie, zaprzestały nadużywania alkoholu, z czego wobec 1 osoby postępowanie zostało zakończone przez członków GKRPA;
- 1 osoba trafiła do zakładu karnego;
- 5 osób zgłoszonych podjęło terapię uzależnień
- z osobami współuzależnionymi- członkami rodzin, przeprowadzano rozmowy wspierające, zachęcano do skorzystania z porad specjalistów w Gminnym Punkcie Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkowie, zachęcano do udziału w grupach wsparcia;
- w ramach swojej działalności pięciu członków GKRPA brało czynny udział w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego. W minionym roku odbyło się 77 grup diagnostyczno-pomocowych w rodzinach, gdzie prowadzona była procedura Niebieskie Karty. W ramach pracy w grupach d-p, członek GKRPA prowadził rozmowy motywacyjne z osobami nadużywającymi alkoholu, które także stosowały przemoc, oraz z osobami współuzależnionymi, doświadczającymi przemocy. Współpracowano także z Policją oraz dzielnicowymi z terenu Gminy Somianka.

II. W celu udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą:

W 2025r. prowadzono łącznie 19 spraw, w tym 1 sprawa z 2024r., oraz 3 sprawy z 2023r. na wnioski złożone przez najbliższych członków rodzin, sąsiadów, znajomych osób uzależnionych od alkoholu a także pracowników GOPS-u, policji, służby kuratorskiej i przeprowadzono postępowanie zgodnie z obowiązującymi procedurami;

W efekcie prowadzonego postępowania i pracy z osobami współuzależnionymi:

- prowadzono rozmowy z członkami rodzin osób uzależnionych od alkoholu mających na celu „wyjście” ze współuzależnienia, zrozumienie alkoholizmu jako choroby i motywowanie swym postępowaniem osobę uzależnioną od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,
- w ramach rozmów motywacyjnych osoby uzależnione, współuzależnione oraz osoby

doznające i stosujące przemoc w rodzinie zachęcano do korzystania z działalności Gminnego Punktu Promocji Zdrowia i Profilaktyki w Wyszkanie świadczącego usługi w zakresie poradnictwa dla mieszkańców Gminy Somianka, wręczano informatory o działalności Punktu,

- udzielano poradnictwa rodzinnego skierowanego do osób uzależnionych, rodzin, bliskich, partnerów osób uzależnionych, często noszących objawy współuzależnienia lub borykających się z innymi problemami w związku z pozostawaniem w relacji z osobą uzależnioną.
- Osoby uzależnione i współuzależnione, motywowano do zmiany, aktywizowano i wskazywano możliwości rozwiązania problemów, udzielano wsparcia socjalnego;
- udzielano informacji o możliwości uzyskania świadczeń alimentacyjnych
- zachęcano do udziału w grupach samopomocowych działających w Somiance (grupa AA), Wyszkanie, Nadmie, Legionowie, Serocku i Pułtusku, oraz w grupie terapeutycznej dla członków rodzin osób uzależnionych organizowanej przez Poradnię Leczenia Uzależnień w Wyszkanie,

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży

Profilaktyczną działalność informacyjno – edukacyjną skierowaną w szczególności dla dzieci i młodzieży prowadził Gminny Ośrodek Kultury w Somiance. Jego pracownicy przy współpracy z instruktorami świetlic wiejskich funkcjonujących na terenie gm. Somianka oraz funkcjonariuszami Posterunku Policji w Somiance prowadzili akcje profilaktyczne.

Zadanie zostało zrealizowane poprzez następujące działania:

1. Organizację przez Gminny Ośrodek Kultury wypoczynku letniego oraz zimowego (półkolonie) z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży w zakresie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego, promujących zdrowy styl życia i aktywny styl życia w ramach profilaktyki uzależnień, o których mowa w Narodowym Programie Zdrowia.
2. Organizowanie przez Gminny Ośrodek Kultury zajęć artystycznych opartych w szczególności o rękodzieło i techniki plastyczno-techniczne, dofinansowywanie różnych form wypoczynku i opieki nad dziećmi w okresie dni wolnych od szkoły, ferii i wakacji. (Warsztaty chemiczne, czekoladowe i przyrodnicze dla dzieci);
3. Promowanie przez Gminny Ośrodek Kultury abstynencji i zdrowego stylu życia w szczególności poprzez: zajęcia sportowe, taneczne i kulinarne, oraz projekcje filmów dla dzieci i młodzieży;

Ponadto placówki oświatowe z terenu gminy Somianka w ramach w/w działalności organizowały dla swoich uczniów i ich rodziców: jednorazowe prelekcje i pogadanki; szkolenia i warsztaty:

1. warsztaty tematyczne, jako integralny element programów profilaktycznych, uwzględniające zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia w szczególności dla dzieci i młodzieży w ramach uniwersalnej profilaktyki uzależnień, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.
2. prowadzono zajęcia z pedagogiem szkolnym, psychologiem które miały na celu profilaktykę pozytywną, czyli działania ukierunkowane na rozwijanie mocnych stron i zasobów, dzięki którym młody człowiek staje się bardziej odporny na działanie czynników ryzyka, a tym samym bardziej przygotowany do życia w świecie różnych zagrożeń m. in. alkoholu czy narkotyków.
3. profilaktykę uzależnień realizowano podczas zajęć z wychowawcami klas, obejmowała

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Somiance

ona uświadomienie wpływu różnego typu nałogów na zdrowie człowieka.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Realizacja wymienionego zadania odbywała się poprzez:

1. Współpracę z Poradnią Leczenia Uzależnień w Wyszkanie, GPPZiP w Wyszkanie, grupami samopomocowymi w zakresie działań rozwiązywania problemów uzależnień, profilaktyki zdrowotnej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Propagowanie trzeźwości wśród osób potrzebujących wsparcia poprzez nieodpłatne udostępnienie lokalu (Sala Gminnego Ośrodka Kultury) na organizowanie spotkań, tj. grupa samopomocowa AA.
3. Organizacja oraz dofinansowanie wyjazdu (transportu) na Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu.
4. Dofinansowanie oprawy muzycznej na imprezie organizowanej przez grupę samopomocową AA;
5. Zakup fantomów pokazowych
6. Dofinansowanie do pikników rodzinnych w sołectwach – dmuchańce

V i VI Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 (reklama i promocja napojów alkoholowych) i art. 15 (m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151.), Ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.

Zgodnie z uchwałami Rada Gminy Somianka: nr LII/302/2018 z dnia 24 sierpnia 2018r. w sprawie określenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży na terenie Gminy Somianka, i uchwałą nr LII/303/18 Rady Gminy Somianka z dnia 24 sierpnia 2018r. w sprawie zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w 2025r., prowadziło sprzedaż;

- 14 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - na ustalony limit 42 punktów,
- 2 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) - na ustalony limit 15 punktów.

W 2025r. przeprowadzono audyt przestrzegania warunków określonych w zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W ramach projektu, do badania audytowego podanych punktów było: **16**, przy czym:

- objętych audytem punktów sprzedaży zostało: 15
- niezczynnych punktów sprzedaży podczas audytu było: 1

Wyniki liczbowe audytu przedstawiają się następująco:

- liczba punktów zgłoszonych do audytu: 16
- liczba punktów, w których zrealizowano badanie: 15

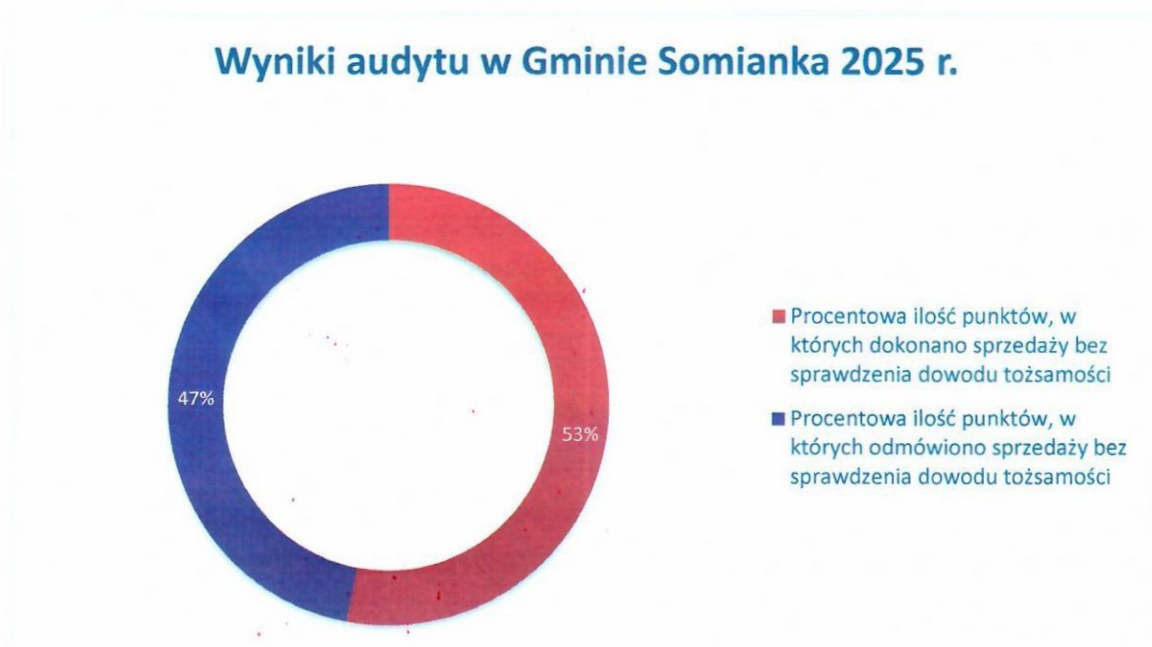
- liczba sprzedawców, którzy sprzedali alkohol bez sprawdzenia dowodu tożsamości: **8**
- liczba sprzedawców, którzy odmówili sprzedaży bez okazania dowodu tożsamości: **7**
- liczba punktów w których nie udało się przeprowadzić audytu (jeden punkt był nieczynny choć tajemniczy klient i trener odwiedzali go dwukrotnie): **1**

Wykres 1

Pomijając jeden punkt sprzedaży, który w czasie audytu był zamknięty, ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w których zapytano o dowód tożsamości w stosunku do tych, w których – tego nie zrobiono, przedstawia się następująco:

Wykres 2

Z powyższych wykresów wynika, że podczas audytu 53 % sprzedawców w przypadku zakupu alkoholu przez osobę, która potencjalnie może być nieletnia zgodziła się sprzedać alkohol bez sprawdzenia dowodu tożsamości, natomiast 47 % sprzedawców odmówiło sprzedaży bez

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Somiance

potwierdzenia pełnoletności osoby kupującej, co potwierdza, jak ważne są cykliczne kontrole i szkolenia w Gminie Somianka.

Przepisy jednoznacznie określają, że każda osoba sprzedająca alkohol w Polsce ma obowiązek - w przypadku wątpliwości, co do pełnoletności nabywcy – zażądać potwierdzenia wieku poprzez dowód tożsamości.

W Polsce – w tym, jak jasno wynika z audytu, także w Gminie Somianka – sprzedawcy często tłumaczą, że wiek klienta ocenili na tzw. oko. Dowodzi to potrzeby cyklicznych kontroli i szkoleń sprzedawców alkoholu.

Wymiernym rezultatem realizacji zadania było **przeprowadzenie audytów „Tajemniczych klientów” w 15 punktach sprzedaży** z terenu Gminy Somianka. **Przeszkolono sprzedawców z 15 punktów sprzedaży**. Wszystkie przeszkolone punkty otrzymały stosowne materiały szkoleniowe i certyfikaty.

B. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. gminny program przeciwdziałania narkomanii realizowano w formie następujących przedsięwzięć:

Działania zmierzające do zwiększenia wrażliwości społecznej na spożywanie alkoholu, palenie tytoniu oraz zażywania innych substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież poprzez:

1. stymulowanie społecznej odpowiedzialności mieszkańców w kwestii reagowania w sytuacjach spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez osoby nieletnie; b) wzmocnienie mechanizmów kontroli przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych osobom nieletnim i nietrzeźwym;
2. wzmocnienie pozytywnych oddziaływań wewnątrz rodzinnych oraz relacji wielopokoleniowych na płaszczyźnie życia rodzinnego poprzez podejmowanie działań edukacyjnych, integracyjnych i sprzyjających rozwojowi każdego członka rodziny.
3. upowszechnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych promujących zdrowy styl życia i informujących o zagrożeniach związanych z narkotykami.

Na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Somianka w 2025r.

- zaplanowano kwotę **425.655,02 zł**;
- wydatkowano kwotę **165.924,27 zł**;

Z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2025r. wpłynęły środki w wysokości **139.520,58zł** oraz środki finansowe od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, w kwocie **31.706,40zł**.

Komisja swoje działania wykonywała z myślą o jak najlepszym wykorzystaniu środków i sposobów na walkę z alkoholizmem i innymi używkami dla dobra całej społeczności Gminy.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Somiance

Sprawozdanie
z wykorzystania środków
z funduszu
przeciwdziałania alkoholizmowi
za 2025r.

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii w 2025r.:

Plan wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi	425.655,02 zł
Realizacja wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	139.520,58 zł
Realizacja wpływów z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nieprzekraczającej 300 ml	31.706,40 zł

Realizując Program wydatkowano na następujące cele:		
1	Dotacja dla Gminnego Ośrodka Kultury w Somiance	100.000,00 zł
2	Dotacja na Gminny Punkt Promocji Zdrowia w Wyszkanie	8.015,40 zł
3	Terenowe szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych	1600,00 zł
4	Opłata na poczet opinii biegłych sądowych	3.986,50 zł
5	Opłata stała od wniosku do sądu	500,00 zł
6	Zakup krzeseł na cele prowadzenia działań profilaktycznych, organizacji spotkań oraz zajęć z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii w ramach wydatków GKRPA	38.511,79zł
7	Zakup odzieży z nadrukiem w ramach promocji zdrowego stylu życia wpisującego się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani i Uzależnieniom Behawioralnym	10.999,00zł
8	Koszty energii elektrycznej oraz wody zużytej w świetlicach	1.249,80zł
9	Koszty utrzymania i obsługi świetlic (rachunki za wywóz nieczystości, polisy ubezpieczeniowe dla świetlic Ostrowy i Skorki, naprawy, przegląd kominowy)	985,80zł
10	Internet	75,98
	RAZEM	165.924,27zł